

Број поена

ШИФРА _____

КОМИСИЈА _____

ТЕСТ ЗНАЊА

ЗА VI РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ИСТОРИЈА

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ
2024. године

УПУТСТВО ЗА РАД

1. Свако питање пажљиво прочитај да би га потпуно разумео.
2. Ако неко питање не можеш одмах да решиш, не губи време већ пређи на следеће, а касније се врати решавању прескоченог питања.
3. Потруди се да на свако питање одговориш тачно и потпуно.
4. Питања ради самостално и не ометај друге ученике.
5. Израда теста траје 60 минута.
6. Тест садржи петнаест питања.
7. Употреба мобилног телефона је забрањена.
8. Писање личних података или било чега другог на тесту је забрањено.
9. Одговори који су прецртавани неће бити признати.

Тест обавезно попуни хемијском оловком, јер се у противном одговори неће признати!

1. Пажљиво прочитај наведене тврдње. Заокружи број испред тврдње која се односи на Византију (ИРЦ).

1. Престоница је на Босфору.
2. Држава је настала у средњем веку.
3. Њена владарска династија су Османлије.
4. Темељи државе су у римском наслеђу.
5. Освајали су према Азији, Африци и Европи.

2. Наведене догађаје поређај по хронолошком реду (бројем 1 означи догађај који се први догодио)?

- ___ откриће штампе
- ___ мисионарска делатност солунске браће
- ___ настанак моравског стила у архитектури
- ___ почетак колонизација „новог света“
- ___ појава реформације

3. Заокружите Т ако је исказ тачан, а Н ако је исказ нетачан.

а) Беглербеглук је део санџака.	Т	Н
б) Повеља је правни документ.	Т	Н
в) Сењ је био једано од седишта ускока.	Т	Н
г) Култ је обожавање божанства или светитеља.	Т	Н

4. Од наведених личности подвуците само оне које нису живеле у време Трећег крсташког рата?

Ричард Лавље Срце, Карло Велики, Саладин, Стефан Немања, Јустинијан

5. Поред дате тврдње упиши на који се појам односи.

1. Војни и цивилни заповедник теме. _____
2. Удружење занатлија исте струке. _____
3. Словенски назив за романизовано становништво Балкана. _____
4. Слика осликана на свежем малтеру. _____
5. Други назив за Средоземље. _____

6. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„...Тако учини и Требињанин Србин главару (капетану) Драча Михајлу, сину канцелареву (логотетову) у Дукљи и погуби војску његову, која је бројала преко 40.000 људи. Изашавши на име, поменути Михаило на Дукљу, опљачка је, али вративши се нађе поседнуте кланце, кроз које је изашао и буде ухваћен. И да је одмах ударио другим путем, био би изашао без губитака, али буде ухваћен због рђаве одлуке, или боље због слаба искуства...“

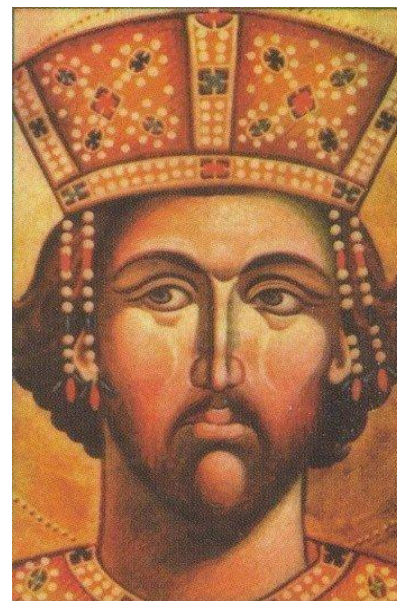
- а) О ком дукљанском владару говори текст извора? _____
- б) Против које државе је дукљански владар ратовао? _____
- в) У ком веку се одиграла битка? _____

7. Пажљиво погледај слику и одговори на питања.

а) Који владар је приказан на слици?
_____ (име и презиме)

б) Коју је титулу носио?
_____

в) Како се звао његов отац?
_____ (име и презиме)

8. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„Можемо умрети, али као људи. Можемо изгубити живот, али себи на част, а на штету противника. Можемо учинити да нам пре дође онај коначни крај до којег сви рођени долазе, али на нашу корист, а на пропаст непријатеља. Зар није много боље славно умрети него срамотно живети? Зар се икад може боље умрети него пре но што се жели смрт? Кажите ми, ако пристанете да будете њихови робови, зар нећете умрети као и други, кад сви морају умрети?...“

- а) Кома се приписују ове речи (име и презиме)? _____
- б) Пред који догађај је изговорио ове речи? _____
- в) Који владар је био његов противник у овом догађају? _____

9. Повежи поморце са открићем и простором који су истраживали, тако што ћеш одговарајући број испред имена уписати на цртицама.

1. Магелан	а) _____ Нови Зеланд
2. Веспучи	б) _____ Средња и Јужна Америка
3. Тасман	в) _____ његова експедиција је опловила свет

10. Повежи учесника са битком у којој се борио. Број испред имена личности упиши на линију испред битке.

1. Сулејман Величанствени	а) _____ Велбужд
2. Стефан Урош IV	б) _____ Маричка битка
3. Вукашин Мрњавчевић	в) _____ Мохачка битка

11. Попуни табелу личностима из династије Немањића:

отац	син владар	година	титула сина у датиј години
Стефан Немањић		1230.	
Стефан Урош I		1280.	
Стефан Милутин		1330.	

12. Попуни табелу:

Уметник/ научник	дело	држава
1.	Ромео и Јулија	
2. Николо Макијавели		Италија
3.	Давид	Италија

13. Од понуђених тврдњи заокружи бројеве испред оних које се односе на апсолутне монархије.

1. Власт владара зависи од крупног племства.
2. На челу државе је владар који има неограничену власт .
3. Облик државног уређења који се јавља у раном средњем веку у Европи.
4. Држава се ослања на снажну војску обласних господара.
5. То је централистички облик управљања.

14. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„Посланство Теодора Метохита код српског краља 1299.

Чим је свануло будем позван и пођем архонту. Водили су ме не малобројни млади племићи, свечано опремљени, отуда послати да ми укажу почаст-како је обичај. Читава церемонија и пролазак беху врло елегантни, са пуно уважавања и кићености, показујући и обзнанујућу становништву долазак племенитог посланства највећег господара ...“

- а) Како се зове владар који је примио посланство (име и презиме)? _____
- б) Из које је државе дошло посланство чија је посета описана? _____

15. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачне тврдње:

„ Чл. 42. О баштини слободној:

И баштине све да су слободне од свих работа и данака царства ми, осим да дају соће и војску да војују по закону.

Чл. 43. О насиљу над баштином:

И да није властан господин цар, или краљ, или госпођа царица икоме узети баштину силом, или купити, или заменити, осим ако ко сам пристане..“

- а) Текст говори о начину обраде земље.
- б) Текст говори о наследном поседу.
- в) Текст говори о наређењу владара.
- г) Текст говори о правима властеле.